

Minister is akkoord met verzenden
([redacted] b/a)

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

5-4

Aan

Minister voor APP

nota

Beantwoording Kamervragen van de leden Nijboer (PvdA)
en Maatoug (GroenLinks)

TER BESLISSING

Directie

Datum

30 maart 2023

Onze referentie

Opgesteld door

Bijlage(n)

1

Aanleiding

De leden Nijboer (PvdA) en Maatoug (GroenLinks) hebben op 20 maart schriftelijke vragen gesteld over het gevolg van een hogere instroom van jonge pensioendeelnemers voor het opbouwpercentage.

Geadviseerd besluit

U kunt de bijgevoegde beantwoording tekenen en mede namens Stas Financiën - Fiscaliteit en Belastingdienst naar de Tweede Kamer sturen.

Kernpunten

- De leden Nijboer en Maatoug vragen of een toename van instroom aan jonge deelnemers (als gevolg van de verlaging van de startleeftijd voor pensioenopbouw van 21 naar 18 jaar) ertoe leidt dat het fiscaal maximale opbouwpercentage voor alle deelnemers van die pensioenregeling daalt en vragen of dit het effect het grootst is bij franchiseloze regelingen (zoals bij kappers).
- In de antwoorden wordt toegelicht dat dit niet het geval is. De fiscale ruimte dient per deelnemer te worden bepaald en is afhankelijk van de hoogte van het pensioengevend loon. Het feit dat 21-minners ook onder de pensioenregeling vallen heeft geen impact op de fiscale ruimte van andere deelnemers.
- De antwoorden zijn gezamenlijk opgesteld met ambtelijk financiën en worden separaat voorgelegd aan Stas Financiën - Fiscaliteit en Belastingdienst.

Toelichting

- De fiscale ruimte die deelnemers hebben om pensioen op te bouwen dient per deelnemer te worden bepaald en is afhankelijk van de hoogte van het pensioengevend loon. Daarbij is belangrijk dat pensioenopbouw in de tweede of derde pijler conform de huidige en toekomstige systematiek alleen mogelijk is als het pensioengevend loon hoger is dan de AOW-franchise (in 2023 16.322 euro, bij een opbouwpercentage van 1,875%).
- Sociale partners hebben de mogelijkheid om een lagere franchise af te spreken in combinatie met lagere opbouwpercentages. In de wet zijn hiervoor twee begrenzings opgenomen: een franchise van 13.033 euro bij een opbouwpercentage van maximaal 1,701 procent en een franchise van 14.714 euro met een opbouwpercentage van 1,701 procent tot en met 1,788 procent). Los hiervan mag een fonds ook met een andere (of geen) franchise

werken, maar dan moet wel worden aangetoond dat de pensioenopbouw voor elke deelnemer binnen de fiscale ruimte blijft. De pensioenopbouw zal dan dus lager worden. Ter indicatie: het pensioenfonds voor de kappers kent geen franchise en een opbouwpercentage van 0,81%.

- Het kan zo zijn dat jongeren van 18 jaar die het wettelijk minimum jeugdloon verdienen nog geen pensioen kunnen opbouwen, aangezien zij nog een inkomen hebben onder de AOW-franchise. Voor jongeren vanaf 19 jaar geldt dat het wettelijk minimumloon al hoger is dan de verlaagde AOW-franchise (13.033 euro). Voor jongeren vanaf 20 jaar geldt dit ook voor de reguliere AOW-franchise. Het is aan sociale partners welke AOW-franchise wordt gehanteerd in een pensioenregeling. Daarin heeft de overheid geen rol. Overigens kunnen jongeren van 18 jaar met een inkomen boven de AOW-franchise wel aanvullend pensioen opbouwen.
- Indien bij een inkomen onder de wettelijke franchise pensioenopbouw fiscaal wordt gefaciliteerd leidt dat tot een hogere vervangingsratio dan fiscaal wordt toegestaan (75% van het gemiddelde loon in 40 jaar). Deze fiscale begrenzings zijn daarnaast ook van belang voor de overheidsfinanciën. Het verruimen van het fiscale kader voor pensioenopbouw zal leiden tot een hoger budgettair beslag.
- Het is goed om te beseffen dat een lagere franchise of een nulfranchise niet altijd gunstiger is voor alle lage inkomens. Afhankelijk van de hoogte van het salaris kan het ook voordeliger zijn om wel een (verlaagde) franchise te hanteren met een hoger opbouwpercentage.
- Indien wordt gerekend met de wettelijk toegestane verlaagde franchise (€ 13.033 euro met 1,701% opbouw), dan ligt het omslagpunt bij een inkomen van ca € 50.000 (voor inkomens boven de € 50.000 leidt het hanteren van de verlaagde franchise tot minder fiscale ruimte dan mogelijk is bij de reguliere franchise). Indien echter wordt gerekend met een nulfranchise (en zoals bij de kappers een opbouwpercentage van 0,81%), dan ligt het opslagpunt bij een inkomen van ca € 26.000. Dat is net boven het wettelijk minimumloon. Dit betekent dat deelnemers met een inkomen boven het WML meer pensioen zouden kunnen opbouwen indien wel een franchise wordt gehanteerd. Dit is aan sociale partners om te bepalen, aangezien het een arbeidsvoorwaarde betreft.
- Overigens is het ook mogelijk om in een pensioenregeling voor verschillende inkomensgroepen verschillende franchises en opbouwpercentages te hanteren, zodat voor verschillende inkomensgroepen de fiscale ruimte optimaal wordt benut. Het ABP is bijvoorbeeld een fonds dat twee verschillende opbouwpercentages en franchises hanteert (omslagpunt ligt bij € 50.000).
- Tenslotte wordt gevraagd om een overzicht te geven van het aantal regelingen zonder franchise. In 2022 waren er 34 pensioenregelingen van de 272 pensioenregelingen ondergebracht bij pensioenfondsen waarin geen franchise was afgesproken. Dit betrof in het totaal ca 37.000 deelnemers op een totaal van 5,9 miljoen deelnemers. Het merendeel van de regelingen zonder franchise zijn gesloten regelingen zonder opbouw, of met alleen nog opbouw voor premievrije deelnemers wegens arbeidsongeschiktheid. Er zijn slechts 8 actieve regelingen zonder franchise, waarvan de regeling bij het pensioenfonds kappersbedrijf verreweg het grootste is (in 2021 ruim 19.000 deelnemers).

Datum
30 maart 2023

Onze referentie

Bijlagen**Volgnummer** **Naam****Actie****Informatie****Datum**

30 maart 2023

Onze referentie

1

Beantwoording
Kamervragen

Verzenden aan TK

